

Nota van toelichting

§ 1: Algemeen

1.1 Aanleiding

Aanleiding voor dit besluit is gelegen in de Wet dieren, verder de wet. In die wet is een veelheid van voorheen geldende regels samengevat die alle gemeenschappelijk hebben dat het gehouden dier daarin centraal staat. Het betreft de regels in het belang van dierenwelzijn, diergezondheid, diergeneesmiddelen, diervoeders en diergeneeskunde en de kwaliteit van dierlijke producten. Oogmerk is met die bundeling vereenvoudiging van de voorheen geldende regels te bereiken, de transparantie te vergroten en lasten voor burgers en bedrijven waar mogelijk te verminderen.

Het gaat bij die bundeling om een verschillende onderwerpen. De beoogde transparantie gaat echter niet zo ver dat de regels voor al die al verschillende onderwerpen noodzakelijkerwijs in één uitvoeringsbesluit dienen te worden opgenomen. Om die reden zijn op grond van de wet naast dit besluit ook besluiten tot stand gekomen voor diergeneesmiddelen, diervoeders en diergeneeskunde en de kwaliteit van dierlijke producten. Voor de bestuurlijke boete, voorzien in de wet, is voor alle onderwerpen gezamenlijk, een apart besluit tot stand gekomen.

1.2 Doelgroepbenadering

Ten vervolge op het stelsel van de wet kunnen ook de uitvoeringsregelingen meer dan tot op heden mogelijk was, worden gesteld op grond van een doelgroepenbenadering.

De bepalingen van dit besluit richten zich tot een ieder die zich beroepsmatig bezig houdt met het uitvoeren van diergeneeskundige handelingen. De primaire doelgroep van dit besluit zijn dan ook de dierenartsen. Dit zijn degenen die een universitaire opleiding in de diergeneeskunde met goed gevolg hebben voltooid. Ook paraveterinaire beroepen als dierfysiotherapeuten, embryotransplantateurs en dierenartsassistenten behoren tot de doelgroep van dit besluit.

Ook andere personen dan genoemde beroepsbeoefenaars kunnen en mogen onder omstandigheden diergeneeskundige handelingen verrichten. Veelal zijn dit dierhouders die bedrijfsmatig dierenhouders. Het kan ook aan een ieder zijn toegelaten.

In het Besluit houders van dieren zijn voor die andere personen de regels gesteld. Dit gaat bijvoorbeeld over de bevoegdheid van houders van biggen

om die dieren te mogen castreren.

Voor het goed begrip van een en ander wordt er in dit op verband op gewezen dat het beroepsmatig verrichten van diergeneeskundige handelingen in artikel 1.1 van de wet is gedefinieerd. Hieronder wordt verstaan het als economische activiteit verlenen van diensten aan derden in de vorm van het verrichten van diergeneeskundige handelingen. Een veehouder aan wie het ingevolge dit besluit is toegestaan diergeneeskundige handelingen te verrichten, is dus geen beroepsbeoefenaar in de zin van dit besluit

1.3 Reikwijdte

De wet dieren is een kaderwet waarin het gehouden dier centraal staat. Derhalve bepaalt artikel 1.2 van de wet dat het bij of krachtens de wet bepaalde over dieren slechts van toepassing is op gehouden dieren, tenzij anders is bepaald.

De diergeneeskundige zorg wordt beheerst door de diergeneeskundige zorgplicht die is opgenomen in artikel 4.2 van de wet. De plicht behelst dat de diergeneeskundige beroepsbeoefenaars aan een dier de diergeneeskundige zorg geven die het dier behoeft. Dit geldt ongeacht of die zorg is ingeroepen door de houder van het dier of niet.

Om die reden is in artikel 4.2, derde lid, van de wet bepaald dat die zorgplicht zich ook uittrekt tot niet-gehouden dieren.

§ 2: Hoofdpijnen van het besluit

2.1 Algemeen

Deze algemene maatregel van bestuur strekt tot uitvoering van paragraaf Hoofdstuk 4 van de wet. Dit hoofdstuk bevat primair grondslagen voor het stellen van regels over de bevoegdheid tot het uitoefenen van de diergeneeskunde. In samenhang hiermee zijn mede relevant de artikelen 2.8, 2.9 en 2.10 van de wet die respectievelijk gaan over diergeneeskundige handelingen, de bevoegdheid tot het verrichten daarvan en het doden van dieren.

Op hoofdpijnen wordt onder de wet met dit besluit het voorheen vigerend stelsel van bepalingen inzake de diergeneeskunde gecontinueerd.

2.2 Bevoegdheid tot het verrichten van diergeneeskundige handelingen

2.2.1 De toegelaten beroepsbeoefenaars

Uitgangspunt van het wettelijk stelsel is dat alleen toegelaten beroepsbeoefenaars, genoemd in paragraaf 1, diergeneeskundige zorg mogen verlenen.

Artikel 4.1 van de wet bepaalt daartoe dat tot het beroepsmatig verrichten van diergeneeskundige handelingen zijn toegelaten dierenartsen en andere personen die zijn ingeschreven in het register bedoeld in artikel 4.3, eerste lid, van de wet.

Het begrip dierenarts is omschreven in artikel 1.1 van de wet. Het zijn degenen die zijn ingeschreven in het genoemde register en die de universitaire beroepsopleiding diergeneeskunde succesvol hebben afgerond en zij die daarmee gelijkgesteld kunnen worden. Met name gaat het dan om personen die in één van de andere lidstaten van de EU, landen die zijn aangesloten bij de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte of Zwitserland vergelijkbare opleiding hebben afgerond. Het genoemde register is dus bepalend voor de kring van gerechtigden tot het uitoefenen van diergeneeskundige zorg.

Voor de zogenoemde paraveterinairen bevat dit besluit in hoofdstuk III de bepalingen op basis waarvan personen kunnen worden toegelaten tot het uitoefenen van de diergeneeskunde Dit betreft de dierfysiotherapeuten, de embryotransplanteurs en de dierenartsassistenten.

Voor veeverloskundigen en castreurs wordt de uitsterfregeling die voor deze speciale categorie van beroepen tot op heden op grond van de Wet uitoefening diergeneeskunde bestond, gecontinueerd in artikel 4.2.

Voor dierfysiotherapeuten geldt voorts het volgende.

Tot op heden dienden dierfysiotherapeuten te zijn ingeschreven in het zogenoemde BIG-register, het register voor de humane gezondheidszorg op grond van de Wet beroepen individuele gezondheidszorg.

Voor die eis bestond aanleiding omdat een aparte opleiding tot dierfysiotherapeut niet bestaat.

In dit besluit is deze eis niet gehandhaafd. Belangrijkste reden hiervoor de recente verplichting dat fysiotherapeuten zich elke vier jaar dienen te herregistreren. Daartoe moet onder meer worden aangetoond dat zij als humaan fysiotherapeut werkzaam zijn geweest.

Dierfysiotherapeuten zijn veelal niet ook werkzaam als humaan fysiotherapeut en zullen om die reden niet blijvend in het BIG-register kunnen zijn opgenomen.

In dit besluit is daarom volstaan met de eis dat dierfysiotherapeuten alleen kunnen worden geregistreerd als zij een opleiding fysiotherapie hebben voltooid en een gespecialiseerde vervolgopleiding met succes hebben doorlopen.

Het genoemde register, waarin degenen die gerechtigd zijn tot het beroepsmatig uitoefenen van de diergeneeskunde wordt beheerd door de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit.

Bij ministeriële regeling worden daartoe de nodige regels gesteld.

2.2.2 Overige personen aan wie het is toegestaan diergeneeskundige handelingen te verrichten

Artikel 2.9, derde lid, bepaalt dat op de verboden tot het al dan niet beroepsmatig verrichten van diergeneeskundige handelingen, waaronder het verrichten van lichamelijke ingrepen, uitzonderingen kunnen worden gemaakt. Het gaat hier dan om handelingen die geen bijzondere deskundigheid of vaardigheid vereisen.

Bij artikel 2.3 zijn lichamelijke ingrepen aangewezen waarvan het beroepsmatig verrichten is toegestaan aan een ieder die er een bedrijf van maakt als dienst dergelijke handelingen te verrichten. Zij kunnen dus worden ingeroepen door veehouders.

Dezelfde handelingen waren tot voorheen krachtens artikel 1, vierde lid, van de Wet op de uitoefening van de diergeneeskunde uitgezonderd van het begrip diergeneeskundige handelingen, waarmee eenzelfde juridische effect werd bereikt.

Ook echter die veehouders zelf is het onder omstandigheden toegestaan diergeneeskundige handelingen te verrichten. Hetgeen hen is toegelaten is bepaald in het Besluit houders van dieren. Aan die aanwijzing van handelingen liggen dezelfde criteria ten grondslag als de evengenoemde.

2.3 Toegelaten lichamelijke ingrepen bij dieren

Met het verrichten van lichamelijke ingrepen bij dieren wordt inbreuk gemaakt op de intrinsieke waarde van het dier. In de wet heeft dit vorm gekregen in het verbod tot het verrichten van dergelijke ingrepen, tenzij de betreffende ingrepen zijn toegestaan.

In artikel 2.8, eerste lid, onderdeel a, juncto, tweede lid, onderdelen a en b, van de wet is bepaald dat het verrichten van lichamelijke ingrepen bij dieren in beginsel is verboden.

Alleen indien sprake is van diergeneeskundige noodzaak of indien een ingreep is aangewezen op grond van dat artikel mag deze worden verricht.

In artikel 2.1 van het Besluit dierenartsen en andere diergeneeskundigen zijn de lichamelijke ingrepen bij dieren die zijn toegestaan, opgenomen.

Het nee-tenzij principe van artikel 2.8 van de wet wordt ondersteund met het beleid voor lichamelijke ingrepen bij dieren zoals opgenomen in de Nota dierenwelzijn. Dat beleid is op de lange termijn erop gericht fysieke ingrepen als gevolg van de wijze van houden te voorkomen.

In die nota zijn vervolgens per diersoort een aantal ingrepen genoemd die niet langer zullen zijn toegestaan. Het betreft het vriesbranden bij runderen.

Dit geldt evenzeer het knippen van hoektanden van varkens.

Het beleid met betrekking tot castratie van varkens is gericht op acceptatie op EU-niveau per 2015 van varkens en vlees van varkens die niet zijn gecastreerd.

Ten aanzien van de in artikel 2.1 opgenomen handelingen laat zich vaststellen dat alle genoemde ingrepen de lichamelijke integriteit van het betreffende dier aantasten en dat alle genoemde ingrepen worden verricht in verband met de omstandigheden waarin de dieren worden gehouden. Die omstandigheden zijn zodanig dat deze ingrepen noodzakelijk zijn. Die noodzaak bestaat er dan primair voor de houder, maar ook voor het dier kunnen die ingrepen, gegeven de houderij-omstandigheden, een uit het oogpunt van welzijn of gezondheid gunstig effect hebben. Reden voor de houder tot lichamelijke ingrepen zijn in hoofdzaak tweërlei.

Zij kunnen zijn gelegen een wettelijke plicht of wens tot identificatie. Die verplichting bestaat onder andere voor het aanbrenge van oormerken bij runderen.

Zij kunnen ook gelegen zijn in het voorkomen van gezondheidsschade of letsel bij dieren. Het knippen van staarten van varkens is een pijnlijke doch korte eenmalige handeling die de integriteit van het dier aantast. Uit het oogpunt van de werkwijze in het huidige houderijsysteem is het een verdedigbare ingreep omdat het bijwonden in staarten voorkomt. Het castreren van biggen geschiedt met name om marktoverwegingen, vormt een inbreuk op de integriteit van het dier doch heeft geen betekende invloed op het welzijn van het dier.

Ook voor ingrepen bij pluimvee gelden gelijksoortige overwegingen als hiervoor genoemd voor het knippen van staarten van varkens.

In de gegeven situatie in Nederland van het houden van de betreffende dieren met als achtergrond het beleid zoals opgenomen in de Nota dierenwelzijn worden op dit moment alle in genoemd artikel opgenomen handelingen dan ook aanvaardbaar geacht.

Dat laat onverlet een permanente aandacht voor en inspanning gericht op het verminderen van dergelijke ingrepen dan wel meer diervriendelijke alternatieven. Omdat vele sterk verweven zijn met de wijze van houden van de dieren voor productie is dit echter een complex lange termijntraject in samenhang met duurzaamheid, maatschappelijke vraag naar kwaliteit van voedsel en voedselproductie en concurrentie positie van de Nederlandse landbouw.

Gegeven de erkenning van de intrinsieke waarde van het dier is ook de keuze wie de betreffende handeling mag verrichten aandachtspunt.

Daarbij geldt als lijn dat dierenartsen in beginsel als enige zijn gerechtigd tot het verrichten van lichamelijke ingrepen die specifieke deskundigheid vergen met het oog op de draaglijkheid van de verrichting. Daarnaast zijn in artikel 2.3 handelingen benoemd die, zoals hiervoor al gesteld, geen bijzondere deskundigheid of vaardigheid vereisen.

§3: Overig

Het verbod op het verrichten van lichamelijke ingrepen bij dieren strekt zich niet uit tot ingrepen die worden verricht ten behoeve van het doden van een dier. Dit volgt uit de definitiebepaling van lichamelijke ingreep in artikel 1.1 van de wet. Het doden van dieren is ingevolge artikel 2.10, eerste lid, van de wet in beginsel verboden. Verder biedt het vierde lid van dat artikel een grondslag voor het stellen van regels over het doden, waaronder wie dieren mogen doden.

Krachtens artikel 2.19, derde lid, van de wet worden voorschriften verbonden aan een vergunning voor het in de handel brengen van een diergeneesmiddel. Die voorschriften bevatten naast verplichtingen voor de vergunninghouder tevens verplichtingen voor degene die een diergeneesmiddel toepast.

Met die vergunningvoorschriften wordt de bevoegdheid, een diergeneesmiddel toe te passen, gereguleerd. Dit besluit wordt derhalve geregeld dat het

beroepsmatig toepassen van een diergeneesmiddel is toegestaan aan een ieder aan wie die handeling in het kader van de verleende vergunning is toegestaan.

§4: Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1.1

Dierfysiotherapie

In dit artikel wordt aangegeven welke fysiotherapeutische handelingen onder het begrip dierfysiotherapie worden verstaan.

Artikel 1.2

Op grond van artikel 2.9, eerste lid van de wet is het beroepsmatig verrichten van diergeneeskundige handelingen voorbehouden aan personen die zijn geregistreerd in het register, bedoeld in artikel 4.3 van de wet. Het betreft dierenartsen en paraveterinair. Het derde lid van artikel 2.9 van de wet maakt het mogelijk een uitzondering te maken op die regel.

Met dit artikel is van die mogelijkheid gebruik gemaakt; een aantal diergeneeskundige handeling is aangewezen waarvan het beroepsmatig uitoefenen ook aan anderen dan geregistreerde diergeneeskundigen wordt toegestaan.

Toepassen diergeneesmiddelen

Op grond van artikel 2.19 van de wet wordt voor het in de handel brengen van een diergeneesmiddel een vergunning verleend. De vergunning kan voorschriften bevatten die zijn gericht tot een ieder die het diergeneesmiddel toepast. Met die voorschriften wordt onder meer geregeld door wie het geneesmiddel mag worden toegepast en op welke wijze.

Het toepassen van een diergeneesmiddel is een diergeneeskundige handeling. Derhalve is het beroepsmatig toepassen van diergeneesmiddelen, op grond van artikel 2.9, eerste lid, van de wet in beginsel verboden aan anderen dan geregistreerde diergeneeskundigen. Met dit artikel wordt geregeld dat dat verbod niet geldt voor een ieder waaraan het toepassen op grond van de verleende vergunning is toegestaan. Tevens is het aan de betreffende persoon toegestaan de voor een toepassing van dat geneesmiddel toegestane ingreep te verrichten.

Artikel 2.1

Dit artikel wijst alle ingrepen aan die op grond van artikel 2.8, tweede lid, onderdeel b, van de wet zijn toegestaan. Het betreft niet de ingrepen als bedoeld in de onderdelen a, b of d van dat artikellid van de wet. Deze zijn rechtstreeks op grond van de wet toegestaan. Alle op basis van dit besluit toegestane lichamelijke ingrepen zijn derhalve ingrepen die zonder diergeneeskundige noodzaak worden verricht, die niet het onvruchtbaar maken van het dier betreffen en die niet reeds op basis van andere regelgeving verplicht of toegestaan zijn.

Ingrepen verricht ten behoeve van toepassingen van diergeneesmiddelen

Diergeneesmiddelen die met toepassing van een lichamelijke ingreep worden toegepast worden op grond van artikel 2.19 van de wet enkel op recept van een dierenarts aan anderen dan dierenartsen beschikbaar gesteld. In die gevallen is derhalve sprake van diergeneeskundige noodzaak voor het toepassen van die middelen en het verrichten van de bijbehorende ingreep. Het verrichten van die ingreep is dan ingevolge artikel 2.19, tweede lid, onderdeel a, toegestaan. Derhalve worden die ingrepen niet in dit artikel aangewezen.

Overige ingrepen

Met onderdeel b van het eerste lid worden alle ingrepen met ongewervelden aangewezen. De achtergrond hiervan is dat de mate van aantasting van het welzijn van die dieren niet is vast te stellen, hetgeen een zinvolle afweging omtrent het al dan niet toestaan van afzonderlijke ingrepen onmogelijk maakt. Wel geldt bij het verrichten van de ingrepen het in artikel 2.2 opgenomen algemene voorschrift dat het dier niet onnodig letsel mag worden berokkend en dat het dier niet meer dan nodig is in zijn functioneren mag worden belemmerd.

De onderdelen s en t strekken ter implementatie van de punt 4 van hoofdstuk II, onder III, van de bijlage bij Richtlijn nr. 91/630/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 19 november 1991 tot vaststelling van minimumnormen voor de huisvesting van varkens (PbEG L 340).

Het aanwijzen van de keizersnede in onderdeel n heeft betrekking op de gevallen waarin deze lichamelijke ingreep wordt verricht teneinde een dier te verkrijgen dat niet is besmet met ongewenste kiemen als gevolg van een natuurlijke geboorte. In die gevallen zal in beginsel geen sprake zijn van diergeneeskundige noodzaak, waardoor het noodzakelijk is die handeling expliciet toe te staan.

Met het verwijderen van de kam van een haan (onderdeel j) en het onhoornen en het verwijderen van een gewei (onderdelen l en q) wordt ook toegestaan het verwijderen van de aanleg van onderscheidenlijk kam, neuslel, hoorn of gewei.

Ingrepen ter identificatie

In het tweede lid worden alle ingrepen aangewezen die ter identificatie van het dier mogen worden verricht, voorzover niet reeds elders geregeld.

In gevallen waarin reeds één of meer ingrepen ter identificatie verplicht of toegestaan zijn op grond van een ander wettelijk voorschrift, wordt de mogelijkheid tot het verrichten van verdere ingrepen met het oog op het aanbrengen van een oormerk of een ander identificatiemerk beperkt.

Indien reeds één identificatie-ingreep verplicht of toegestaan is, mag nog slechts één extra identificatie-ingreep worden verricht. Zijn twee of meer identificatie-ingrepen verplicht of toegestaan, dan mogen geen verdere identificatie-ingrepen meer worden verricht.

Het aanbrengen van een oormerk (onderdeel c van het tweede lid) in beide oren wordt als het uitvoeren van twee separate ingrepen beschouwd.

Artikel 3.1, 3.2

Tot de fysiotherapeut bij dieren worden toegelaten personen die in het bezit zijn van het getuigschrift dat vereist is voor de uitoefening van de humane fysiotherapie. Tot op heden was bevoegdheid tot het uitoefenen van de fysiotherapie vereist voor de toelating tot de diergeneeskunde. Voor het verkrijgen van die bevoegdheid op grond van de Wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg is noodzakelijk dat de dierfysiotherapeut ook de reguliere fysiotherapie uitoefent.

Verder is vereist dat een bij ministeriële regeling aangewezen aanvullende opleiding met goed gevolg is afgerond. Artikel 3.2 biedt een grondslag voor het stellen van regels met betrekking tot die opleiding en het daarbij horende examen.

Artikel 3.3

Evenals bij de humane fysiotherapie mogen dierfysiotherapeutische handelingen alleen worden verricht na een verwijzing door een dierenarts.

Artikel 3.4, 3.5, 3.6

De artikelen 3.4, 3.5 en 3.6 bevatten regels met betrekking tot het winnen en overzetten van embryo's. Die handelingen vallen binnen het begrip diergeneeskundige handeling, zoals dat is bepaald in artikel 1.1 van de wet. Die handelingen mogen in beginsel alleen door een dierenarts worden verricht. Het tweede lid van artikel 4.1 van de wet maakt het mogelijk anderen dan dierenartsen toe te laten tot het verrichten van het verrichten van diergeneeskundige handelingen.

Van die mogelijkheid wordt met dit artikel gebruik gemaakt door degene die de kwalificatie van embryotransplanteur of embryotransplanteur/-winner heeft behaald toe te laten tot het verrichten van de in artikel 3.4 genoemde handelingen. Het betreft handelingen met betrekking tot het winnen en overzetten van embryo's of eicellen.

Verder wordt de tranplanteur toegelaten toe het als beroep verrichten van epiduraalanesthesie bij runderen.

Artikel 3.5

Omdat de onmiddellijke aanwezigheid van een dierenarts niet noodzakelijk wordt geacht is vereist dat het overzetten geschiedt op aanwijzing en onder de controle van een dierenarts.

Artikel 3.7

Met dit artikel is geregeld dat personen, die een opleiding volgen waarmee de kwalificatie wordt verkregen die is vereist voor de toelating tot de in artikel 3.4 bedoelde handelingen, zijn toegelaten tot het verrichten van diergeneeskundige handelingen in het kader van en gedurende die opleiding.

Artikel 3.8, tot en met 3.11

In deze artikelen wordt aangegeven welke diergeneeskundige handelingen door een dierenartsassistent mogen worden verricht.

Omdat de werkzaamheden van een dierenartsassistent in nauwe samenwerking met een dierenarts moeten worden verricht bepaalt artikel 3.9 dat bepaalde diergeneeskundige handelingen door een dierenarts slechts worden verricht ofwel onder leiding van of op aanwijzing en onder controle van een dierenarts. Bijvoorbeeld het toepassen van verdoving mag ingevolge dit artikel slechts in directe aanwezigheid van een dierenarts worden uitgevoerd. Bij het uitvoeren van bepaalde, in dit artikel genoemde onderzoekshandelingen is beperktere betrokkenheid van een dierenarts vereist. In die gevallen kan worden volstaan met het verrichten van die handelingen op aanwijzing en onder controle van een dierenarts.

Artikel 3.12

Met dit artikel is geregeld dat personen, die een opleiding tot dierenarts volgen, zijn toegelaten tot het verrichten van diergeneeskundige handelingen in het kader van en gedurende die opleiding.

Artikel 3.13

Op grond van dit artikel kan de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit personen toelaten om in het kader van het weren en bestrijden van besmettelijke dierziekten bepaalde diergeneeskundige handelingen te verrichten. Die toelating heeft een maximale duur van één jaar.

Verder kunnen slechts personen worden aangewezen die voldoen aan de voorwaarden die voor de toelating tot het verrichten van die handeling op grond van het tweede lid worden gesteld. Specifieke regels per activiteit worden bij ministeriële regeling gesteld, omdat niet kan worden voorzien welke dierziekten zich in de toekomst zullen voordoen en welke opleidingseisen en andere voorwaarden er aan een toelating moeten worden gesteld.

Artikel 5.2

Met het eerste lid van dit artikel is geregeld dat personen die krachtens de Wet op de uitoefening van de diergeneeskunde zijn toegelaten na inwerkingtreding van dit besluit zijn toegelaten tot het beroepsmatig verrichten van de handelingen waarop hun eerste toelating ziet. Die toelating geschiedt ingevolge dit artikel van rechtswege.

Transponeringstabel

Artikel Besluit houders van dieren	Artikel 'Oude regelgeving'	Opmerkingen
1.1	1 Besluit paraveterinair; 1 Ingrepenbesluit	
2.1	2, eerste en tweede lid, Ingrepenbesluit	Eerste lid, onderdelen r en s implementatie van punt 4 van hoofdstuk II,

		onder III, van de bijlage bij Richtlijn 91/630/EG
2.2, eerste lid	3 Ingrepenbesluit	
2.2, tweede lid		implementatie van punt 4 van hoofdstuk II, onder III, van de bijlage bij Richtlijn 91/630/EG
2.2, derde lid	15 Varkensbesluit	
2.3	1 Besluit tot uitvoering van artikel 1, vierde lid, WUD	
3.1	2 Besluit paraveterinair	
3.2	4 Besluit paraveterinair	
3.3	3 Besluit paraveterinair	
3.4	6 Besluit paraveterinair	
3.5	7 Besluit paraveterinair	
3.6	8 Besluit paraveterinair	
3.8	9 Besluit paraveterinair	
3.9	10 Besluit paraveterinair	
3.10	11 Besluit paraveterinair	
3.11	7 Regeling toegelaten handelingen	
3.12	5 Regeling toegelaten handelingen	
3.13	12 Besluit paraveterinair	
3.14	3 Wet op de uitoefening van de diergeneeskunde	
3.16	14 Besluit paraveterinair	
5.1	2, derde lid, Ingrepenbesluit	
5.2	5 en 6 Wet op de uitoefening van de diergeneeskunde	

DE MINISTER VAN LANDBOUW, NATUUR EN
VOEDSELKwaliteit,

G. Verburg